

RECENZNÝ POSUDOK VYSOKOŠKOLSKÝCH SKRÍPT

Názov:

Psychológia v pôrodnej asistencii

Autorka:

Mgr. Zuzana Škodová, PhD.

Pracovisko:

Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Univerzita Komenského v Bratislave

ŠKODOVÁ, Zuzana: Psychológia v pôrodnej asistencii. Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, 2018. 65 s.

Predkladaný učebný text predstavuje vydarenú aplikáciu psychologických poznatkov v rámci poskytovania starostlivosti v pôrodnej asistencii, čo hodnotím veľmi pozitívne. Autorka učebných textov, ktorých účel je v prvom rade didaktický, jasne a presvedčivo dokumentuje, že poznatky aplikovanej psychológie majú svoje nezastupiteľné miesto v oblasti vzdelávania budúcich pôrodných asistentiek.

Publikácia je prehľadne členená na logicky usporiadané kapitoly a podkapitoly a je napísaná zrozumiteľným štýlom. Mnohé údaje sú vhodnou formou zdokumentované v tabuľkách, čo uľahčuje pochopenie textu a zároveň napomáha k jednoduchšej orientácii vo vybranom okruhu opisovaného problému. Oceňujem súbor presne vytýčených študijných cieľov v úvode každej kapitoly, čo je veľmi vhodné s ohľadom na primárne pedagogický účel publikácie.

S cieľom zvýšiť úroveň učebného textu odporúčam niektoré pripomienky k zapracovaniu:

- Celý text si vyžaduje jazykovú korektúru vzhľadom na časté gramatické a stylistické chyby, drobné preklepy i typologické nedostatky. Navrhujem spojenie *rodiaca žena* alternovať termínom *rodička/budúca matka* alebo *tehotnosť, tehotenstvo* slovom *gravídita*.
- Zoznam použitej literatúry, ktorá je umiestnená za jednotlivými kapitolami, by bolo vhodné upraviť podľa jednotnej podoby vzhľadom na poradie údajov v odkazoch (napr. str. 13 prvý odkaz a posledný) ako i vzhľadom k samotnej formálnej úprave, ktorá je nesúrodá.
- V rámci prvej kapitoly by bolo vhodné zdôrazniť efekt prípravy na pôrod v zmysle zvýšenia celkovej fyzickej a psychickej kondície budúcej matky, ako i v redukcii materskej morbidity a rovnako aj v redukcii fetálneho stresu.
- V tabuľke s úzkostnými poruchami (str. 15) pri tokofóbii (spomína sa prvýkrát) odporúčam špecifikovať strach ako nadmerný, príp. chorobný.
- Pri uvádzaní techník využívaných v rámci psychoterapie na zmiernenie strachu (str. 22) je náležité používať ženský rod – teda: „Psychoterapeut vtedy *klientke* odporúča, aby sa snažila príliš sa na strach nesústredovať, ale ani ho nepotláčať.“
- V časti o systéme ošetrovania matky a novorodenca po pôrode by bolo vhodné rozlíšiť tzv. full RI (plný rooming-in) a tzv. half RI (polovičný rooming-in).
- Kapitola o psychologickej problematike prerušenia tehotenstva by si zaslúžila priestor, v ktorom by bolo poukázané aj na negatívne dôsledky interrupcie.

- So zreteľom na situácie, kedy emócie prevládajú na strane rodičiek a ich doprovodov, ale i na strane tých, ktorí im asistujú, by bolo náležité zdôrazniť, že zdravotnícki pracovníci (lekári, pôrodníci, neonatológovia, pediatri, sestry, pôrodné asistentky) by mali mať povedomie o psychosociálnych a emočných aspektoch a úskaliach svojej práce, a v tomto kontexte poukázať na nevyhnutnú potrebu supervízie ako na prevenciu vyhorenia zdravotníckeho personálu.
- Textom sa prelína opodstatnený dôraz na empatiu, ktorá by sa mohla spájať s akcentom na elementárnu vlastnosť – takt (napr. prístup k rodičke a k jej rodine má byť taktný a empatický).

Celková obsahová náplň a výsledná štruktúra učebného textu predstavujú zdarnú prezentáciu psychologických poznatkov markantných pre pôrodnú asistenciu, a tým sa stávajú veľmi nápomocným študijným materiálom práve pre budúce pôrodné asistentky.

Predložený učebný text po zapracovaní pripomienok spĺňa požiadavky kladené na tento druh publikácií, a preto odporúčam jeho zverejnenie za účelom ďalšieho vzdelávania študentiek pôrodnej asistencie.

V Ružomberku 14. marca 2018

PaedDr. Petra Lajčiaková, PhD.
Filozofická fakulta KU v Ružomberku